Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (judecător: Georgeta Grozav)
dosarul nr. 2r-78/24

C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I
Colegiul civil şi de contencios administrativ

D E C I Z I E

28 mai 2024 mun. Bălţi

Instanţa compusă din:
Preşedintele completului Elena Grumeza
Judecători Dumitru Corolevschi şi Natalia Chircu

examinând, fără citarea părților, recursul declarat de Ursu Elena și avocatul Daniliuc Nicolae în interesele lui Ursu Elena împotriva încheierii judecătoriei Chișinău, sediul Central din 9 noiembrie 2023,

emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ursu Elena către Președintele Republicii Moldova, Consiliul Superior al Magistraturii, Curtea de Apel Chişinău şi Judecătoria Chişinău privind repararea prejudiciului material în mărime de 35.000 euro, prejudiciului moral în mărime de 53.750 euro, cauzat prin încălcarea dreptului de proprietate şi protecția ei, compensarea cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă :

Pretențiile reclamantului:

1. La 26 octombrie 2023 Ursu Elena a înaintat cerere de chemare în judecată către Preşedintele RM, Consiliul Superior al Magistraturii, Curtea de Apel Chişinău şi Judecătoria Chișinău privind repararea prejudiciului material în mărime de 35.000 euro, prejudiciului moral în mărime de 53.750 euro, cauzat prin încălcarea dreptului de proprietate şi protecția ei, compensarea cheltuielilor de judecată.
2. În motivarea cererii de chemare în judecată a menționat că, în anul 2001 APLP 51/3011 a înaintat o acțiune împotriva Elenei Ursu prin care a solicitat recuperarea datoriei de 6381 lei. La examinarea acestei cereri nu a participat, respectiv nu cunoaște despre hotărârea instanței de judecată. Susține că, nu demult a aflat că, prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sec. Botanica din 15 ianuarie 2002, în vederea asigurării acțiunii civile, i s-a aplicat sechestru pe

apartamentul nr. 92 din str. Independenței 14/2 din mun. Chișinău, care-i aparține cu drept de proprietate.

3. Menționează reclamanta că, nu cunoaște despre ce datorii la serviciile comunale mergea vorba în acel dosar deoarece ea nu are careva datorii, fapt ce rezultă din copiile facturii de achitare a serviciilor comunale. în acest sens, a solicitat de la judecătoria Chișinău, sediul Central prezentarea spre cunoștință a dosarului, însă prin scrisoarea din 7 iunie 2023 i s-a informat că cauza civil nr. 2-531/2022 la data de 7 iunie 2022 a fost nimicită.
4. Susține reclamanta că, din 15 ianuarie 2002- și pînă în prezent este aplicat sechestru pe proprietatea sa, apartamentul nr. 92 din str. Independenței 14/2 din mun. Chișinău, fapt ce rezultă din Registrul bunurilor imobile din 12 iunie 2023. Dorind să vândă apartamentul a aflat că acesta este pus sub sechestru.
5. Consideră că, prin aplicarea sechestrului i s-a violat dreptul garantat de art. 46 din Constituție, art. 1 al protocolului adițional al CEDO.
6. Astfel, invocând prevederile art. 8 din Declarația Universală a Drepturilor Omului; art. 14 din Pactul internațional cu privire la dreptul civile și politice; art. 1, 6 și 41 din CEDO art. 1 al Primul Protocol adițional al CEDO, art. 1 alin. 3; 4; 7; 8, 20 și 46 din Constituția RM, prevederile art. 19 și art. 2006 din Codul Civil, reclamanta a solicitat admiterea acțiunii; încasarea în mod solidar de la Președintele Republicii Moldova, Consiliul Superior al Magistraturii, Judecătoria Chișinău în beneficiul său a sumei de 35 000 euro cu titlu de prejudiciu material; suma de 53 700 euro cu titlu de prejudiciu moral ,m cauzată prin încălcarea dreptului la proprietate și protecția ei, și suma de 20 000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistența juridică.

Poziția instanței de fond:

7. Prin încheierea judecătoriei Chișinău, sediul Central din 27 octombrie 2023 nu s-a dat curs cererii înaintate de Ursu Elena către Preşedintele RM, Consiliul Superior al Magistraturii, Curtea de Apel Chişinău şi Judecătoria Chişinău privind repararea prejudiciului material în mărime de 35.000 euro, prejudiciului moral în mărime de 53.750 euro, cauzat prin încălcarea dreptului de proprietate şi protecția ei, compensarea cheltuielilor de judecată. S-a comunicat reclamantei Ursu Elena despre necesitatea înlăturării neajunsurile indicate expres în motivarea prezentei încheieri; acordându-i pentru aceasta un termen de 7 zile de la comunicarea încheierii. S-a explicat reclamantei Ursu Elena că în cazul în care nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de chemare în judecată nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.
8. Ulterior, prin încheierea judecătoriei Chișinău, sediul Central din 9 noiembrie 2023, în temeiul art. 171 alin. 2 CPC, s-a restituit cererea de chemare în judecată depusă de Ursu Elena către Președintele RM, Consiliul Superior al

Magistraturii, Curtea de Apel Chişinău şi Judecătoria Chişinău privind repararea prejudiciului material în mărime de 35.000 euro, prejudiciului moral în mărime de 53.750 euro, cauzat prin încălcarea dreptului de proprietate şi protecția ei, compensarea cheltuielilor de judecată. S-a expediat reclamantei Ursu Elena cerere de chemare în judecată cu toate actele anexate și încheierea în cauză. S-a explicat reclamantei Ursu Elena că restituirea cererii de chemare în judecată nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant, cu aceeași acțiune împotriva aceluiași pârât, cu același obiect și aceleași temeiuri dacă v-a lichida integral neajunsurile.

Poziția și solicitarea recurentului:

9. Invocând ilegalitatea și netemeinicii încheierii judecătoriei Chișinău, sediul Central din 9 noiembrie 2023, Elena Ursu și avocatul acestuia Daniliuc Nicolae, la data de 29 noiembrie 2023 a formulat o cerere de recurs solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii judecătoriei Chișinău, sediul Central din 9 noiembrie 2023, cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de fond în alt complet de judecată.

10. În motivarea poziției sale recurentul a menționat că, prin încheierea judecătoriei Chișinău, sediul Central din 9 noiembrie 2023 s-a dispus restituirea cererii de chemare în judecată depuse la data de 26 octombrie 2023.

11. Susține că, judecătoria Chișinău fiind parte la acest proces nu era în drept să examineze cererea de chemare în judecată depusă la data de 26 octombrie 2023, și mai ales să dispună restituirea acesteia.

12. Menționează recurentul că, la data de 8 noiembrie 2023 a îndeplinit toate cerințele instanței de fond stabilite în încheierea din 27 octombrie 2023. Consideră că, instanța de fond nedorind să examineze cererea sa de chemare în judecată a hotărât să o restituie.

13. Invocând prevederile art. 8 al Declarației Universale a Drepturilor Omului, art. 14 al Pactului internațional cu privire la drepturile civil și politice, art. 1; 6; 13; 41 din Convenția CEDO, alin. 1 alin. 3; art. 4, 7, 8, 20 din Constituția RM, art. 19 și 2006 Cod Civil, a solicitat casarea integrală a încheierii judecătoriei Chișinău, sediul Central ca nefondată cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de fond.

14. Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 6 martie 2024, s-a strămutat cauza de la Curtea de Apel Chișinău la Curtea de Apel Bălți pentru examinarea recursului declarat împotriva încheierii din 09 noiembrie 2023.

Termenul de declarare a recursului:

15. În conformitate cu prevederile art. 423 alin. 1) CPC, încheierea dată în primă instanţă poate fi atacată cu recurs, separat de hotărîre, de către părţi şi de ceilalţi participanți la proces în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte legi, precum şi în cazurile în care încheierea face imposibilă desfășurarea de mai departe a procesului. Ea se examinează în recurs conform regulilor stabilite de prezentul capitol.

16. În conformitate cu art.424 alin.1 Cod de procedură civilă, curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

17. Potrivit art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

18. Din materialele cauzei rezultă că, încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central, a fost pronunțată la data de 9 noiembrie 2023, iar la data de 9 noiembrie 2023 a fost expediată în adresa lui Elenei Ursu(f.d. 23). La data de 29 noiembrie 2023 Elena Ursu și avocatul acesteia Daniliuc Nicolae o contestă cu recurs. Prin urmare, Colegiul Civil constată, că recurentul s-a încadrat în termenul legal de contestare.

Comunicarea actelor de procedură:

19. Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 20 martie 2024, cererea de recurs a fost primită în procedură.

20. Colegiul Civil a notificat la data de 25 martie 2024 intimații Președintele Republicii Moldova, Consiliul Superior al Magistraturii, Curtea de Apel Chişinău şi Judecătoria Chişinău, despre depunerea recursului, oferindu-le termen pentru prezentarea referinței. Intimații, însă nu au făcut uz de drepturile sale procesuale, fapt ce nu împiedică instanța de recurs de a examina cererea de recurs în baza probelor anexate la dosar.

Aprecierea instanței de recurs:

21. Analizând legalitatea şi temeinicia încheierii contestate, prin prisma argumentelor invocate de recurent, precum şi a materialelor din dosar, Colegiul Civil şi de contencios administrativ al Curții de Apel Bălţi consideră recursul necesar de a fi admis, din următoarele considerente.

22. În conformitate cu art.426 alin.(2) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

23. Iar, potrivit prevederilor art. 427 lit. b) CPC**,** instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

24. Din conținutul materialelor cauzei, Colegiul Civil atestă că, la data de 26 octombrie 2023 Elena Ursu s-a adresat la Judecătoriei Chișinău, sediul Central, cu cerere de chemare în judecată împotriva Președintele Republicii Moldova, Consiliul Superior al Magistraturii, Curtea de Apel Chişinău şi Judecătoria Chişinău privind repararea prejudiciului material în mărime de 35.000 euro, prejudiciului moral în mărime de 53.750 euro, cauzat prin încălcarea dreptului de proprietate şi protecția ei, compensarea cheltuielilor de judecată.

25. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Central din 27 octombrie 2023 nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată depusă de Ursu Elena împotriva Președintele Republicii Moldova, Consiliul Superior al Magistraturii, Curtea de Apel Chişinău şi Judecătoria Chişinău privind repararea prejudiciului material în mărime de 35.000 euro, prejudiciului moral în mărime de 53.750 euro, cauzat prin încălcarea dreptului de proprietate şi protecția ei, compensarea cheltuielilor de judecată.

- s-a comunicat reclamantei Ursu Elena despre necesitatea înlăturării neajunsurilor indicate expres în partea motivatoare a prezentei încheieri, acordându-i pentru aceasta un termen de 7 zile de la comunicarea încheierii.
- s-a explicat reclamantei Ursu Elena că în cazul dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de chemare în judecată nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

26. Ulterior, prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 9 noiembrie 2023, în temeiul art. 171 alin. 2 CPC, s-a restituit cererea de chemare în judecată formulată de Ursu Elena împotriva Președintele Republicii Moldova, Consiliul Superior al Magistraturii, Curtea de Apel Chişinău şi Judecătoria Chişinău privind repararea prejudiciului material în mărime de 35.000 euro, prejudiciului moral în mărime de 53.750 euro, cauzat prin încălcarea dreptului de proprietate şi protecția ei, compensarea cheltuielilor de judecată.

- S-a expediat în adresa reclamantei Ursu Elena cererea depusă împreună cu toate anexele și încheierea în cauză.
- S-a explicat reclamantei Ursu Elena că restituirea cererii de chemare nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant, cu aceeași acțiune împotriva aceluiași pârât, cu același obiect și aceleași temeiuri dacă reclamanta va lichida integral neajunsurile.

27. În conformitate cu art. 171 alin. 1 și 2 Cod de procedură civilă, (1) După ce constată că cererea a fost depusă în judecată fără a se respecta condiţiile art.166 şi 167 alin.(1) lit.a), b), c) şi e), judecătorul emite, în cel mult 5 zile de la repartizarea cererii, o încheiere pentru a nu se da curs cererii, comunicînd persoanei care a depus cererea acest fapt de încălcare şi acordîndu-i un termen rezonabil pentru lichidarea neajunsurilor. (2) Dacă persoana care a depus

cererea îndeplineşte în termen toate cerinţele enumerate în încheierea judecătorului, cererea se consideră depusă la data prezentării iniţiale în judecată. În caz contrar, ea nu se consideră depusă şi, împreună cu actele anexate, se restituie reclamantului printr-o încheiere judecătorească ce poate fi atacată cu recurs.

28. Reiterând norma citată, prin prisma situației din speță, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți consideră că judecătorul Judecătoriei Chișinău prematur a ajuns la concluzia restituirii cererii de chemare în judecată a Eleni Ursu și nu a analizat, anterior emiterii actului judiciar, chestiunea strămutării cauzei spre examinare la o altă instanță egală în grad.

29. Astfel, Colegiul reține faptul că încheierea contestată a fost emisă de judecătoria Chișinău, sediul central, iar conform cererii de chemare în judecată, judecătoria Chișinău are calitatea procesuală de pârât.

30. Prin urmare, la soluționarea chestiunii privind primirea în procedură a cererii de chemare în judecată către judecătoria Chișinău, dat fiind faptul că instanța dată are calitatea procesuală de pârât în prezenta cauză, judecătorul acestei instanțe urma să verifice faptul dacă examinarea cauzei de către judecătorii acestei instanţe nu ar pune la îndoială obiectivitatea şi nepărtinirea lor.

31. Din perspectiva art. 6 CEDO, Curtea Europeană a Drepturilor Omului indică, că imparţialitatea unui tribunal trebuie determinată potrivit unui demers subiectiv şi a unuia obiectiv, analizate în raport cu fiecare magistrat din complet (cauza Klein şi alţii vs Olanda).

32. Conform criteriului subiectiv, imparțialitatea personală a fiecărui judecător al completului este prezumată până la proba contrară, astfel că cel care invocă încălcarea art.6 din Convenţie trebuie să facă dovada că judecătorul a fost influenţat în mod personal, că a avut interes să soluţioneze cauza într-un anumit mod.

33. Criteriul obiectiv presupune analiza existenței unor fapte determinate şi verificabile care pot ridica îndoieli cu privire la imparţialitatea judecătorului, independent de comportamentul său personal. Se are în vedere deci competenţa sa funcţională. Scopul acestei analize este acela de a se stabili dacă judecătorul a oferit garanţii suficiente pentru a elimina orice dubiu legitim în cauza respectivă.

34. Din considerentele menționate și ținând cont de faptul, că argumentele expuse în recurs sânt întemeiate, Colegiul civil ajunge la concluzia de a admite recursul și a casa încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 09 noiembrie 2023.

35. Necesar de menționat că aceleași considerațiuni au stat la baza emiterii de către Curtea Supremă de Justiție a încheierii din 6 martie 2024 prin care s-a strămutat

la Curtea de Apel Bălți, spre examinare, recursul actual declarat de Elena Ursu, odată ce Curtea de Apel Chișinău figura în calitate de pârât în prezenta cauză.

36. Potrivit prevederilor art.43 alin.2 lit. f) CPC, instanţa strămută cauza la o altă instanţă dacă: există bănuieli că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi ştirbită de circumstanţele cauzei sau de calitatea participanţilor la proces.

37. Deci, în situația când pârât la caz figurează judecătoria Chișinău, judecătorul acestei instanțe urma să decidă, anterior emiterii actului judiciar, asupra chestiunii strămutării examinării cauzei la o altă instanță, astfel încît să fie evitat orice dubiu privind imparțialitatea instanței la examinarea acestei cauze.

38. Prin urmare, odată ce în speță este vizat actul emis de Judecătoria Chișinău și însăși Judecătoria Chișinău este sesizată cu examinarea cauzei civile formulate de Elena Ursu, la rândul său, Judecătoria Chișinău are calitatea de pârât în cauză, se impune necesitatea casării actului contestat, odată ce instanța de fond urma, mai întâi de toate, să clarifice chestiunea cu privire la competența sa de a examina prezentul litigiu, eventual asupra strămutării lui la o altă instanță.

39. În contextul celor expuse, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți va casa integral încheierea instanței de fond și va restitui cauza în instanța de fond, la etapa primirii spre examinare a cererii de chemare în judecată.

40. În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) CPC , Colegiul civil

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Elena Ursu și de avocatul Nicolae Daniliuc în interesele Elenei Ursu.

Se casează integral încheierea judecătoriei Chișinău, sediul Central din 9 noiembrie 2023 emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ursu Elena către Președintele Republicii Moldova, Consiliul Superior al Magistraturii, Curtea de Apel Chişinău şi Judecătoria Chişinău privind repararea prejudiciului material în mărime de 35.000 euro, prejudiciului moral în mărime de 53.750 euro, cauzat prin încălcarea dreptului de proprietate şi protecția ei, compensarea cheltuielilor de judecată, cu remiterea cauzei spre rejudecare judecătoriei Chișinău, sediul Central, la etapa primii în procedură a cererii de chemare în judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul Elena Grumeza

Judecători Dumitru

Corolevschi

Natalia Chircu